

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060203

DOM
2019-01-07
Stockholm

Mål nr
P 6187-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-06-05 i mål nr P 4583-17, se bilaga A

PARTER

Klagande

Karlstads kommun

Motpart

Brf Bävern 5

SAKEN

Detaljplan för kvarteret Bävern 9 i Karlstads kommun _____

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Stadsbyggnadsnämndens i Karlstads kommun beslut den 18 oktober 2017 (dnr SBN-2017-8) att anta detaljplan för Bävern 9.

Dok.Id 1459283

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Kommunen har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa beslutet att anta detaljplanen för Bävern 9.

Brf Bävern 5 har motsatt sig en ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK-OCH MILJÖDOMSTOLEN

Kommunen har anfört detsamma som i tidigare instans med följande tillägg och förtydliganden:

Fastigheten Bävern 9 ligger inom stadsdelen Haga i Karlstad. Inom fastigheten finns en befintlig byggnad med kulturhistoriskt värde som används till bostäder. En del av tomten är idag obebyggd och används som parkering. Inom gällande detaljplan medges en byggrätt för bostads- och handelsändamål i tre våningar. Fastighetsägaren vill ändra byggrätten till åtta våningar, med bostäder som huvudändamål. Det finns ett stort och angeläget behov av bostäder i Karlstad och det planlagda området är lämpligt för ytterligare bebyggelse. Planen innebär att en lucka i ett slutet stadskvarter kan bebyggas.

Den minskning av sol- och dagsljusinsläpp som planen medför innebär inte en betydande olägenhet utan är en olägenhet som kringboende måste tåla. Detta gäller särskilt i en stad av Karlstads storlek och med den befolkningsutveckling som sker i staden.

Genomförd bullerutredning visar på en mycket marginell skillnad för Bävern 5 före respektive efter genomfört projekt. Projektet bedöms vidare klara bullerkraven i gällande regelverk. Vid den beräkning som gjorts för projektet har hänsyn tagits till ytterligare spår och en ökad tågtrafik. Nybyggnationen kommer inte att medföra luftföroreningshalter som överskrider miljö kvalitetsnormerna.

Bostadsrättsföreningen har anfört detsamma som i tidigare instans med följande tillägg och förtydliganden:

Av föreningens nio lägenheter kommer tre att helt sättas i skugga från byggnaden på Bävern 9 och de andra sex kommer att få kraftigt minskat insläpp av sol- och dagsljus. Tre lägenheter har endast fönster på den sida som är vänd mot Bävern 9 och påverkas därför extra mycket. En stor del av synfältet kommer att skymmas av den planerade höga byggnaden. Minskningen av sol- och dagsljus kommer att leda till sämre folkhälsa.

Projektet kommer att medföra ökade luftföroreningar och bullernivåer. Bullret från närliggande väg och järnväg innebär att området är olämpligt för nybyggnation av bostäder. Det nya järnvägsspåret som ska byggas har inte tagits i beaktande.

Enligt den gällande detaljplanen fick inte marken rakt söder om föreningens tomt bebyggas, vilket är den förväntansbild som de boende i föreningen har. Föreningen har inte rimligen kunnat förvänta sig att en åttavåningsbyggnad skulle placeras så nära som cirka fem meter från föreningens byggnad.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn i målet.

Föreningens främsta invändningar mot den av kommunen antagna detaljplanen är att marken inte är lämplig för bostadsändamål eftersom planområdet utsätts för höga bullernivåer och luftföroreningar samt att ett genomförande av planen kommer att medföra betydande olägenhet för föreningen. De bestämmelser i plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som är tillämpliga vid denna prövning framgår av mark- och miljödomstolens dom.

När det gäller frågan om markens lämplighet för bostadsbebyggelse med hänsyn till de bullerstörningar som planområdet är utsatt för, delar Mark- och miljööverdomstolen

den bedömning som mark- och miljödomstolen gjort. Trafikbullret har därmed inte utgjort hinder för detaljplanens antagande.

Den luftkvalitetsberäkning som har utförts i samband med planarbetet visar att miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar (PM₁₀) i dag underskrids och att nybyggnationen inte kommer att medföra luftföroreningshalter som överskrider normerna. Vid dessa beräkningar har hänsyn tagits till instängningseffekter från omgivande hus. Utifrån detta underlag bedömer Mark- och miljööverdomstolen att det saknas skäl att upphäva planen med hänsyn till luftkvaliteten.

Huvudfrågan i målet är om det finns skäl att upphäva detaljplanen på grund av att ett genomförande av planen kan medföra betydande olägenhet för de boende på fastigheten Bävern 5. Vid bedömningen av vad som i det enskilda fallet är en betydande olägenhet måste man beakta områdets karaktär och förhållandena på orten. Med detta menas att toleransnivån måste vara något högre i vissa fall (prop.

~~198548~~6:1

Planområdet ligger centralt i Karlstad inom stadsdelen Haga. Bebyggelsen inom stadsdelen och i kvarteret är av varierande höjd. Inom gällande detaljplan för Bävern 9 finns en byggrätt för bostads- och handelsändamål i tre våningar. Byggrätten har dock inte utnyttjats utan tomten är i dag obebyggd och används som parkering. Genomförandetiden för planen har gått ut. Enligt översiktsplanen är en av kommunens stadsbyggnadsprinciper att förtäta staden utan att försämra tillgången på grönytor. Vidare anges i översiktsplanen att detta kan ske genom att bl.a. parkeringsplatser och lucktomter bebyggs.

Den antagna detaljplanen för Bävern 9 möjliggör byggnation av ett 23,5 meter högt flerbostadshus som längs Repslagaregatan ansluter till befintlig bostadsbyggnad med motsvarande byggnadshöjd. Enligt planen ska byggnaden placeras i vinkel mot det befintliga flerbostadshuset på Bävern 5. Detta innebär att avståndet mellan byggnaderna på Bävern 9 och Bävern 5 som minst kommer att vara cirka fem och som mest cirka 20 meter. Den byggrätt som planen medger kommer att medföra en ökad skuggning för byggnaden på Bävern 5 jämfört med vad ett utnyttjande av gällande

byggrätt skulle ha medfört. För de lägenheter som ligger i hörnet, endast cirka fem meter från Bävern 9, kommer skuggningen att öka mest. Dessa lägenheter är dock genomgående med fönster även åt Mariedalsgatan. Trots att antalet timmar med direkt solljus kommer att minska för samtliga lägenheter, kommer hela byggnaden på Bävern 5 fortfarande att nås av direkt solljus under någon del av dagen.

Enligt praxis är förtätning i centrala delar av tätorter, innebärande bl.a. skymd sikt och skuggning, något som man som närboende har att förvänta sig. Även om flertalet byggnader i stadsdelen Haga inte är så höga som åtta våningar kan ett flerbostadshus med den höjd som detaljplanen medger inte betraktas som ett främmande inslag i de centrala delarna av Karlstad. Med hänsyn till att genomförandetiden för gällande detaljplan har gått ut och då den förtätning som föreslås i den nu antagna planen överensstämmer med de principer om förtätning som anges i översiktsplanen, anser Mark- och miljööverdomstolen att föreningen har haft att räkna med sådan omgivningspåverkan som uppkommer till följd av förtätning. Även om ett genomförande av detaljplanen kommer att medföra olägenhet för de boende på fastigheten Bävern 5 till följd av ökad skuggning, är olägenheten inte att anse som betydande i den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL. Det saknas därför skäl att upphäva planen på denna grund.

Då inte heller något annat skäl för att upphäva detaljplanen har framkommit, ska överklagandet bifallas och kommunens beslut att anta planen fastställas.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Malin Wik, referent, tekniska rådet Inger Holmqvist och tf. hovrättsassessorn Anders Wallin.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Jenny Samuelsson Käätä.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-06-05
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 4583-17

PARTER

Klagande
Brf Bävern 5

Motpart
Karlstads kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stadsbyggnadsnämnden i Karlstads kommuns beslut 2017-10-18 i ärende nr SBN 2017-8, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan kv Bävern 9 i Karlstads kommun _____

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver Stadsbyggnadsnämnden i Karlstads kommuns beslut den 18 oktober 2017 i ärende nr SBN 2017-8 att anta detaljplan kv Bävern 9.

.

Dok.Id 391017

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00
		E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se		

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Karlstads kommun (nedan nämnden) beslutade den 18 oktober 2017 att anta detaljplan för kvarteret Bävern 9. Syftet med planen var att uppföra bostäder på fastigheten och därmed bekräfta bostadsanvändning för befintlig byggnad inom planområdet. Enligt planbestämmelserna får det nya bostadshuset ha en nockhöjd om högst 23,5 meter.

YRKANDEN M.M.

Bostadsrättsföreningen Bävern 5 (nedan föreningen) har yrkat att detaljplanen ska upphävas.

Föreningen har anfört bl.a. följande. Ett hus av den aktuella storleksordningen med upp till åtta våningar så nära deras hus kommer att ge upphov till konsekvenser med avseende på trivsel, boendemiljö och hälsa. Detta med anledning av försämrad luftkvalitet och minskat sol- och dagsljusinsläpp. Deras hus har endast tre våningar. Vidare kommer den i detaljplanen medgivna byggnationen att påverka värdet vid en framtida försäljning av föreningens fastighet. Fastigheten besvärar redan i dag av buller från järnväg och motortrafik och då har hänsyn ändå inte tagits till det nya järnvägsspåret som planeras. För att en bullermätning ska vara relevant bör den genomföras vid en tidpunkt då det nya järnvägsspåret är byggt. Redan 2011 låg föroreningsnivån på gränsen i fråga om bensen och kvävedioxid och föroreningsgraden har nu ökat ytterligare. Tre av de nio lägenheterna i föreningen kommer att helt sättas i skugga från byggnaden på fastigheten Bävern 9. Vidare kommer vissa lägenheter att förlora många timmar direkt solljus. Såväl länsstyrelsen som Trafikverket har i samrådsberedningen från 2014 yttrat att kraven på god bebyggd miljö inte kan uppfyllas. Länsstyrelsen har uppfattningen att tomten inte bör planläggas för bostadsändamål och Trafikverket har bedömt att problemen med bullerstörningar påverkar områdets lämplighet för bostäder. Det ifrågasätts vem som tar ansvar för eventuella sättningskador på deras fastighet i samband med att den enligt detaljplanen medgivna byggnationen kommer att genomföras.

Stadsbyggnadsnämnden i Karlstads kommun har bestritt bifall till överklagandet och anfört bl.a. följande. Ljusförhållandena för Bävern 5 kommer att påverkas av det nya bygget. Påverkan bedömer stadsbyggnadsförvaltningen som rimliga i ett centralt läge i staden. En solstudie har gjorts och utifrån den kan konstateras att soltimmarna minskar i hörnet av byggnaden med ca två till tre timmar. Solstudien visar att hela byggnaden kommer att ha solljus fram till 10,11-tiden beroende på årstid. Att säga att lägenheterna hamnar helt i skugga är således fel. Det framgår också av solstudien som bifogats planen.

Byggrätt i den äldre gällande detaljplanen bedöms av fastighetsägaren inte som möjlig att bebygga då omfattningen är för liten för att hitta en god genomförandeekonomi. Stadsbyggnadsförvaltningen önskar också att marken nyttjas på ett effektivt sätt genom att i stället anknyta till skalan på angränsande åttavåningshus,

DOMSKÄL

Klagorätt

Föreningen äger en fastighet som gränsar till planområdet. Föreningen har också skriftligen före utgången av granskningstiden framfört synpunkter som inte har blivit tillgodosedda. Föreningen har därför rätt att överklaga beslutet (jfr 13 kap. 8 och 11 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL).

Några rättsliga utgångspunkter

Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan ska enligt 13 kap. 17 § PBL endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna.

Överprövningen innebär att en kontroll ska göras av om kommunens beslut

ryms inom det handlingsutrymme som kommunen har enligt bestämmelserna i PBL och de krav som kan ställas på beslutsunderlag och beredningsförfarande. Finner den överprövande myndigheten att detaljplanen strider mot någon rättsregel ska beslutet att anta detaljplanen upphävas i sin helhet om inte kommunen medgett att viss del upphävs eller ändras på annat sätt. Någon möjlighet att pröva alternativa utformningar av detaljplanen föreligger inte.

PBL bygger på principen om decentralisering av beslutsfattandet och kommunal självbestämmanderätt i frågor som rör bl.a. riktlinjer för markanvändningen i kommunen. Således föreskrivs i 1 kap. 2 § PBL att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. En konsekvens av detta är, som angetts ovan, att domstolens prövning vid ett överklagande i många fall stannar vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella reglerna ger kommunen.

Enligt 2 kap. 1 § PBL ska vid prövningen av frågor enligt denna lag hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Vid planläggning gäller vidare enligt 2 kap. 5 § PBL att bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl.a. människors hälsa och säkerhet samt möjligheterna att förebygga bullerstörningar.

Av 2 kap. 6 a § PBL framgår bl.a. följande. Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt denna lag ska bostadsbyggnader

1. lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller, och
2. utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller.

Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Av 2 kap. 9 § PBL framgår att markområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk inte får ske så att byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär en betydande olägenhet.

De avvägningar som kommunen har gjort mellan olika samhällsintressen blir, om kommunen har hållit sig inom sitt handlingsutrymme, inte föremål för överprövning (jfr t.ex. Mark- och miljööverdomstolens avgörande MÖD 2014:12).

I de fall enskilda åberopar allmänna intressen föreligger inte något hinder av processuell natur mot att en överinstans vid prövningen av en enskild persons överklagande i ett planärende beaktar de allmänna intressen som enligt klaganden talar emot planen. Vissa allmänna intressen, bl. a. riksintressen, hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning eller erosion, bevakas dock i första hand av länsstyrelsen i dess funktion som regional planmyndighet under planprocessen och vid länsstyrelsens prövning och beslut enligt bestämmelserna i 11 kap. PBL. Vid prövningen av en överklagad plan väger de av länsstyrelsen gjorda bedömningarna som planmyndighet i regel tungt och det saknas i många fall skäl för överprövande myndigheter, att på talan av enskild, frångå länsstyrelsens bedömning. Samtidigt måste beaktas att gränsen mellan de allmänna intressen som länsstyrelsen bevakar och den enskildes intresse av en bra boendemiljö många gånger är flytande. Den enskilde måste då, oberoende av länsstyrelsens bedömningar i planprocessen, kunna få till stånd en prövning av sitt intresse (jfr t.ex. MÖD 2013:47 och MÖD 2014:12).

Mark- och miljödomstolen kan konstatera att Länsstyrelsen i Värmlands län den 15 november 2017 enligt 11 kap. 10 § PBL har beslutat att inte överpröva den antagna detaljplanen.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Vad gäller frågan om buller kan konstateras att planområdet är beläget i ett mycket bullerutsatt område med närhet till såväl väg som järnväg. Utredningen om buller ger emellertid vid handen att vad som anges i förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader uppfylls bl.a. det som sägs i 4 § i förordningen om att minst hälften av bostadsrummen i en bostad ska vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden. Detta finns också angivet som en planbestämmelse. Slutligen kan noteras att länsstyrelsen beslutat att inte överpröva detaljplanen. Domstolen anser vid dessa förhållanden att trafikbullret inte har utgjort hinder för detaljplanens antagande. Inte heller i övrigt har framkommit skäl att upphäva detaljplanen med undantag av vad som sägs nedan.

Föreningen har anfört att de boende om planen genomförs kommer att drabbas av oacceptabla olägenheter i form av minskat sol- och dagsljusinsläpp. Frågan är om dessa förändringar kommer att innebära sådana betydande olägenheter för de boende i föreningen att planen bör upphävas.

Vid avgörande av om olägenheterna i det här fallet ska vara att betrakta som betydande måste beaktas att området för detaljplanen är beläget i en förhållandevis central del av Karlstad. I sådana delar av en tätort har de boende anledning att räkna med en förtätning som kan medföra att hus placeras nära redan befintlig bebyggelse. Det är dock inte fråga om likadana förhållanden som i t.ex. centrala Stockholm där man får tåla större olägenheter (jfr t.ex. Mark- och miljööverdomstolens domar den 25 november 2014 i mål nr P 2394-14 och den 28 juni 2017 i mål nr P 11149-16).

Solstudien visar att den intilliggande trevåningsbyggnaden på fastigheten Bävern 5 kommer att påverkas högst påtagligt av den nya byggnaden på Bävern 9. Detta gäller i synnerhet de lägenheter som har fönster längst in på gården. Detaljplanen medger att en åttavåningsbyggnad placeras som närmast cirka 5 meter från bostadshuset på Bävern 5. Antalet soltimmar kommer att minska. Vissa av

lägenheterna kommer att nås av solljus endast under några få timmar på förmiddagen beroende på årstid. Tre av de totalt nio lägenheterna har dessutom inte fönster åt något annat håll. Att få en sådan hög byggnad så nära inpå med åtföljande inskränkning av solljus och dagsljusinsläpp är en olägenhet som man inte har kunnat förvänta sig med hänsyn till områdetets karaktär och förhållandena på orten. I fråga om förväntningar kan i sammanhanget också nämnas att befintlig detaljplan ger byggrätt på en annan yta på fastigheten vilket inte medför skuggning och minskat ljusinsläpp i alls så stor omfattning. Olägenheterna som nu nämnts är av den graden att de får anses vara betydande enligt 2 kap. 9 § PBL. Detaljplanen ska därför upphävas på denna grund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 26 juni 2018.

Stefan Mattsson

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Stefan Mattsson, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Aldegren.

KARLSTADS KOMMUN

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Protokoll 2017-10-18

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

Ink. 2017 12 01

Akt.....P4583-17.....

Aktbil.....3.....

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R11

INKOM: 2017-12-01
MÅLNR: P 4583-17
AKTBIL: 3

§ 21

Antagande - detaljplan kv Bävern 9

Dnr SBN-2017-8 Dpl 80

Stadsbyggnadsnämndens beslut

Detaljplanen för Bävern 9 antas enligt PBL 5:27.

Sammanfattning av ärendet

Samråd enligt PBL 5:11 ägde rum från den 30 mars och fram till den 4 maj 2017. Därefter har planförslaget varit utställt för granskning enligt plan- och bygglagen (2010:900) 5 kap 18 §, från den 4 augusti till den 25 augusti 2017. Under planprocessen har justeringar gjorts av förslaget för att klara buller på ett bättre sätt. Inkomna synpunkter från granskning finns sammanställt i bilagt utlåtande. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att planen är klar för antagande.

Beslutsunderlag

Stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse den 16 oktober 2017.
Planbeskrivning den 13 oktober 2017.
Plankarta den 13 oktober 2017.
Utlåtande den 13 oktober 2017.
Samrådsredogörelse den 6 juli 2017.

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsförvaltningen
Karlstadshus AB

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.